Hääl

№ 33 Kesknädalal, 9. julil 1908

II. aastakäik.

Ilmub kaks korda nädalas:
igal kesknädalal ja laupäewal.

Toimetus ja talitus on:
Kuresaares, T. Liiw'i raamatukauplujes.
Trükikoda on Kohtu uul. nr. 8.

Kirjade adressi: „Hääl", Kuresaares;
Wene keeli: Въ редакцію газеты „Hääl", гор. Аренсбургъ, Лифл. губ.

aastas 2 rbl. — kop. aastas 2 rbl. ... kop
„ 1 „ 10 „ „ 1 „ 50 „
„ — „ 60 „ „ — „ 75 „
kuus — „ 25 „ kuus — „ 30 „

Üksik nummer maksab ... kop
Kuulutuste petit-rida maksab 5 kop., ... osas 10 kop.

Poolеs aastas,
s. o. 1. julist aasta lõpuni, maksab
„Hääl"
Maapostiga ja ise ärawiies 1.10 kop
Kroonupostiga 1.50 kop.

Meilegi eeskujuks.

Ühisriikides on praegu tugew liikumine joowastawate jookide ja nende walmistamise wastu, keelu teel. See keeld maksab mõnes kohas kohalise terwe osariigi, mõnes kohas kohalise omawalitsuse piirides.

Praegu elawad Ühisriikide 80 miljoni elanikust 33,6 milj. neis maakondades, kus kauplemine joowastawate jookidega üsi wõi teisiti keelatud on.

Seitsme osariigi walitsused on oma piirides kauplemise joowastawate jookidega hoopis ära keelanud, kuna keeld mujal karskete maakondades omawalitsuse poolt maksma on pandud.

Sellekohased seadused on sagedasti wäga waljud. Nõnda on lugu Texases, kus joowastawate jookide tarwitamine ära on keelatud. Kui teada saadakse, et reisija, kes osariigi piiridest läbi sõidab, wiina on tarwitanud, olgugi oma enese pudelist, langeb ta kohtu alla, mis wangistusega lõppeb, maha arwatud ainult niisugune juhtumine, kus kaebtusealune arstlise tunnistuse ette wõib panna, et ta wiina arsti rohuna tarwitab. Nõndasama langewad ka need arstid kohtu alla, kes wiina muretsemiseks tunnistust wälja annawad, kui selleks wabandawad põhjused puuduwad.

See on tõsi, et keeluseadus wiinatarwitamist sootuks ära häwitada ei juuda. Seda wõib ainult sääl kätte saada, kus rahwas kõrgemal kultura järjel seisab ja joowastawate jookide tarwitamise kahjust ise aru saab ja nende tarwitamisest lahti ütleb. Muidu sünnib aga see, et keeluseadusest ikkagi kawalate konksudega mööda katsutakse minna, nõnda et selle wastu wäga raske wõideldа on.

Kuid siiski tõneldakse, et sääl, kus keeluseadus on, palju wähem juuakse, kui niisugustes osariigis wõi linnas, kus keeldu mitte ei ole.

Amerika olud pakuwad joowastawate jookide tarwitamise mõjust wäga huwitawat materjali.

San-Franciskos tuleb kuu jooksul harilikult üle 40 enesetapmise ette. Pääle maawärisemist, kui kõrtsid kolmeks kuuks kinni pandi, tuli enesetapmise juhtumist, rahwa rõhutud meeleolu pääle waatamata kõigest 2—3 kuu kohta ette.

Pääle seda aega tehti aga kõrtsid jälle lahti ja ka enesetapmise arw tõusis kohe endisele kõrgusele, see on, kuni 40 kuus.

Kansase osariigis on 105 kogukonnast ainult 21 waeseid, kes seltskondlist abi tarwitawad, ainult 25 on oma waestemajad. 35 kogukonna wangimajad on kinni-istujate puudusel täitsa tühjad.

Nagu teada, juuakse meil palju, ja ka meie wangimajad on kubinal täis. Wiimaste aastade jooksul on wangide arw meil 50% tõusnud.

Missuri osariigis Stoddardi maakonnas saadi joowastawate jookide kauplemisest (patendidest) aastas 15 tuhat dollarit sissetulekut. Sellsamal ajal läks aga kaelakohtu ülewelpidamine 20—22 tuh. dollarit maksma. Kui aga keeluseaduse tagajärjel kõrtsid kinni pandi, langes kaelakohtu ülespidamine 1700 dollari pääle aastas.

Tõesti, ütleb selle kohta Amerika olude tundja, professor Oserow, missugust edu ei sünnita karskuse aade Amerikas! Sääl on wiinatarwitamine wabrikutes ära keelatud ja sagedasti wõib näha, kuidas töölised hommikuсine ajal piima joowad.

Ka seltskondline arwamine kaswab sääl wiina wastaselt wäga tugewasti ja joomatõbe põdejate wastu astutakse hukkamõistwalt üles.

Muidugi peab ka walitsuse wõim meie alkoholi wastu tõsisemat wõitlust alustama, olgugi, et nad riigi sissetulekutes suurt osa mängiwad. Sest 700 miljoni, mis meie eelarwes üles on tähendatud, tuleb oma, ilma wiinatagi nõrgast rahwamajapidamisest wälja pigistada. „Wabadus."

Ühisuse.

Wiimasel ajal on Saaremaal ja ka Muhus mitmed ostuühisused asutatud ja nagu näha, töötawad ühisuste kauplused hääde tagajärgedega. Et nad aga weel paremini edeneks, oleks soowitaw, et nad endid ühendaksiwad. Kõikide ühisuste esimehed ja kirjatoimetajad peaksiwad kord kuhugile kokku tulema, ühisuse tegewuse üle laiemalt läbi rääkima. Mitmed kaubad wõiks otse teed wabrikust tellida, kuna aga üksikutel ühisustel see wõimata on. Wabrikust tellides on juba suuremaid raha summasid tarwis, nii näituseks igat sorti kaupade jaoks paar tuhat rubla, sest wabrikud wähesel mõõdul ei müü. Terwe Saaremaa kreisi ühisustel oleks see ühel nõul tõesti wõimalik ära teha. Mis üks mees ära teha ei suuda, teewad mitu kerge waewaga. Wabrikust ostes saaks kaupasid odawamalt, kui wahelt kauplejate magasinidest. Kokkutuleku kohaks wõiks Suure-Kaarma wallamaja olla, kus koosolek juli kuu lõpul ehk augusti kuus wõiks ära pidada.

Palun kõiki ostuühisuste eestseisust oma mõtteid selle kohta awaldada. Kui minu mõtte pooldajaid leidub, siis oleks wäga soowitaw, koosolek augusti kuus ära pidada. Ma saan koosoleku luba muretsema ja ka korteri eest hoolt kandma. Soowib ehk keegi minu adressi, siis wõib seda „Hääle" toimetusest küsida. Hakkame siis julgesti tööle!

Üks ühisuse esimees.

Kodumaalt.

Saaremaalt.

Ansekulast. Ilmad on ilusad, heina töö on täies hoos. Siisgi katsub mõni mees ka merel õnne. On ju taluside küll, kus kala majast ei leia, sest tänawu kewadel oli wõrkudega püük wilets. Selle wastu saiwad aga meremehed tublisti. Mõni teenis 200—300 rubla. Praegus maksab räime mõõt sprott wabrikus 70 kop. Paljud meremehed käisiwad oma paatidega Narwa ümbruses räimi püüdmas. Sääl olla neid jaada küll olnud. Müüdud 3—4 kop. jada. Tulnud isegi juhtumisi ette, kus ostjaid ei olnud, ja kus muud üle ei jäänud, kui wata kalad maa sisse. —eks

Kihelkonnalt. Siin ümbruses tabas rahwast see teade, et kohalik arst ära minewat, just nagu pikse lööк. Arsti äramineku põhjuseks on nagu teada see asjaolu, et mõisnikkude maawäew otsuseks tegi, arstile mitte enam abi-palka anda, ilma milleta aga arst Kihelkonnal elada ei wõi.

Nii kui kuulda, ei olla arstikusimus Saaremaal weel mitte läbi küllalt — selle kohane projekt ei olla weel mitte walmis — kas see tähendab, et ei ole weel mitte selge, kas on maal haigust olemas, kas on rahwale arstiabi tarwis, wõi ei?

Heidame pilgu minewikku, ja küsime, kui rahwa häält ei usta, koguduse õpetajate abikaasadelt, wõi mõne lakk-

Au ja armastuse eest.

A. J. Krasnizki kahejaoline roman.
32 Eestikeelde Hiiela.

Lartsew ja tema uus kaaslane läksiwad majaperemehe saadetusel maja trepist alla. Kaua aja pärast wõis Wladimir Petrowitsh jälle wabas ja wärskes õhus wiibida. Oli juba hiline sügis. Taewas oli pilwes. Iga silmapilk ähwardas wihma sadama hakata. Ka külm oli. Aga wabaduse tunne awaldas Wladimir Petrowitshi pääle niisugust mõju, et ta kõike seda tähelegi ei pannud. Isuga tõmbas ta wärsket õhku kopsudesse, nagu inimene, kes juba pikemat aega kinnises ruumis oli istunud.

Nad sõitsiwad minema. Postipoiss, kellele tublisti jootraha oli lubatud, sundis hobuseid kiirele jooksule. Nagu juba alguses ilmsiks tuli, oli Scharow tõesti tubli reisiseltsiline ja jutumees. Ta kõneles wahetpidamata, ja just sarnane lobisemine lahutas Wladimir Petrowitshi, sundis kõik tumedad mõtted taganema, mis uuesti tema rinnas wõimust wõtta tahtsiwad.

„Waadake, kus on tähelepanemise wäärt koht," ütles Scharow oma seltsimehele, tee pääle kättepaistwa jõe kalda poole tähendades.

Lartsew waatas tähendatud koha poole ja tundis, kuidas tal kerge wärin ihust läbi käis. See oli seesama koht, kus ta oma hulljulge ärapõgenemise korda oli saatnud.

„Mille poolest on see koht siis tähtis?" küsis ta wärisewal häälel.

„Kuud kaks tagasi läks siit üks sunnitööliste osakond läbi... Teda tabas lageda wälja pääl tõuelm... Üks wahisoldat sai wälgust tapetud... Ja just selsamal silmapilgul, kui ootamata õnnetuse tõttu suur segadus osakonna hulgas sündis, põgenes üks wang... kuidas ta nimi nüüd oli... Lartshikow, wist!... Ei, mitte nii! Ah so! Tuligi meelde: Lartsew, kes oma sugulase tapmise pärast sunnitööle oli mõistetud, põgenes ära..."

„Ja põgenemine õnnestas?.."

„Kuidas seda nüüd ütelda? Seda wangi ei leitud enam kätte... Räägitakse, et ta selles jões, mis tormi ajal üleujumiseks wäga kardetaw on, hukka olewat saanud... Nagu aga kuulda, olla ta seda ise soowinudgi."

„Kuidas nii? Ma ei saa sellest aru."

„Mina ei tea, kui palju selles tõtt on aga wahisoldatid ja wangid olnud kindlas arwamises, et Lartsew just sellepärast põgenema olla pannud, et surma saada: olgu siis, et wahisoldatid teda põgenemisel maha põmmutawad, ehk et ta ise omale otsa pääle teeb."

„See on õige imelik lugu..."

„Nii kõigewähemast räägitakse... Aga mu herra, mis teil on? Teie wärisete. On teil ehk külm?"

„Jah, ma ei suuda kudagi wiisil teie õhu ja kliimaga ära harjuda."

„Pole wiga, oodake aga, küllap wiimaks temaga ära harjute!" ütles Scharow südamlikult naerdes.

Sellesama päewa õhtuks jõudsiwad reisijad raudtee waksali. Waksal oli Lartsewile tuntud; tale tuli meelde, kuidas teda siin ühes teiste wangidega waguniteѕt wälja oli saadetud, et Siberi teekonda edasi jatkata. Nüüd tuli ta sellesamasse waksalisse waba inimesena tagasi, kui teda sarnases seisukorras wabaks wõis nimetada.

Juba ühe tunni pärast wiis rong teda edasi Moskwa poole.

Esimese jao lõpp.

Teine jagu.

Karistus.

I.

Lõpu algus.

Olga Petrowna äkiline minestusesse langemine sünnitas laulatusele kutsutud külaliste seas otsata erutust ning suurt kisa ja kära.

„Mis tal wiga on? Mis asja ta kohkus?" kuulduѕiwad igast küljest erutatud küsimised.

Nende pääle wastata ei wõinud keegi.

Ka peigmees oli kahwatanud ja äritatud. Ka tema ei teadnud, mil põhjusel see ootamata minestusesse langemine oli sündinud; ta ei mõtelnudgi kaua nende põhjuste üle järele, waid muretses ainult selle eest, et Olgat rutemalt meelemärkusele äratada. Sarnane skandal ei olnud, iseenesestgi mõista, mitte pidu programmi üleswõetud ja tuli teda seepärast wõimalikult ruttu waigistada.

Wiimaks läks ometigi korda noorikut meelemõistusele äratada. Ta oli wäga nõrk ja wahtis segaselt, nagu kedagi otsides, igasse külge ringi, — wõttis siis oma uue mehe käealt kinni ja sammus kiriku eeskotta, mille trepi ees tõld noorpaari ootas.

„Mis sull on? Mis on juhtunud?" küsis Paramon Karpowitsh, kui nad üksi tõlda oliwad jäänud.

„Ma nägin... Oh, ma kardan seda ütelda..."

„Mis, mis sul on, mida sa nägid? Mispärast sa nii kangesti wärised? Keda sa sääl nägid?"

„Teda, jah, teda!.. Ta oli kirikus, ta waatas mulle otsa... Eluilmasgi ei unusta ma seda pilku...

mõisa-proua käest, kas on rahwale arstiabi tarwis wõi ei? — Nende käest saaksiwad maapäewapidajad õige wastuse ja nõu, sest need oliwad waremalt ainukesed arstiabiandjad mitmes kihelkonnas ja wallas. Wajadus arstiabi järele on igal pool wäga suur. Nüüd, kus rahwas juba Kihelkonnal ja sääl ümbruses õpetud arsti abi tarwitama, nii ütelda õpetud arsti sisse uskuma on harjunud, kus ebaarstid ja weega kauplejad, kelledest siin kantis mitte just puudus ei ole, ikka enam ja enam kõrwale jääwad, on arstiabi wajadus weel silmapaistwam. Seda tunnistab ka arstiabi tarwitajate arw, kes selle lühikese aja jooksul kohaliku arsti abi on tarwitanud. Nende arw tõuseb ligi kahe tuhandeni. Paremat ja selgemat tunnistust ei wõigi otsida, et arstide ametisse seadmine Saaremaal tingimata rahwa terwishoiule tarwilik on.

Nüüd, kus kohalikud elanikud esimesest ehmatusest wähe toibunud, on Kihelkonnal ja sääl ümbruses rahwa seas mitmed kokku astunud ja otsuseks teinud, igaüks oma jõudu mööda arsti ülespidamiseks erakombel raha lubada: kes 10 rubla, kes enam ehk wähem, et siis meil, nii ütelda kodu arst oleks, sest Kuresaarest arsti toomine tuleb juba ainukese wäljasõidu päält oma kümme rubla maksma.

Ometi ei küüni niisugune priitahtlik anne nii kaugele kui waja. Oleks tarwis, et ümberkaudsed wallad, Kihelkonna, Lümmada, Mustjala ja Kärla kokku astuksiwad ja omalt poolt nii palju abi annaksiwad, et arst weel edasi meile wõiks jääda. See oleks tõesti inimlik. Selles asjas wõtku kõik jõud kokku ja edasi!

Pikkaja.

Muhust. Praegu on meil heinatöö täies hoos. Selle aastane heinakasw näitab üsna hää olewat. Ainult mõnes kohas, iseäranis soomaades on kewadine külm heinakaswu natuke näpistanud. — Wiljapõllud paistawad praegus ka üsna kenad wälja. Wiimane põhjatuul, mis hiljuti puhus, pole nii kahjulikku mõju awaldanudgi, nagu seda enne arwata wõis.

— **Kalapüük** oli meil läinud kewadel, iseäranis wäikse Wäina pool kaldal, wiletsapoolne. Siin ei saanud paljud püüdjad oma tarwituseksgi kalu. Et meil pääle kalapüügi muud suuremat tööstust ei ole, siis on mitmedgi tulewiku pärast üsna mures. Kellel maalapikest ei ole, need on sunnitud mõisatesse tööle minema, kus 50—70 kop. päewas maksetakse.

— Kewadel läksiwad meilt mõned mehed Amerikasse, et säält teenistust otsida. Nüüd on üks nendest kirjutanud, et sääl teenistus palju parem olla, kui siin. Nii teenida hää töömees 2—3 rubla päewas.

Ka plaanitsesiwad siit paljud Siberisse, Ussuri maakonda rännata, kuid tänini pole nendest weel keegi läinud.

— **Hellama wallamaja** juures peetakse nüüd iga kuu 10-mal ja 20-mal turupäewa. Rahwa osawõtmine on esiotsa üsna wäike.

Muhutaat.

Ruhnust. Minewal aastal Ruhnusaare ligidale kinnijooksnud Daani aurulaew „Dora“ sai sel kewadel Riia päästeseltsi poolt üles tõstetud ja Pärnu parandusele wiidud. Ruhnlased on laewa tühjendamise töö, laewa perekonna päästmise ja madruste söötmise eest ligi 1300 rubla saanud, mis neile nüüd omawaheliseks tüliõunaks on. Oma isaisadelt päritud pruugi järele nõuawad suurem osa, et kõik saadud raha ühewõrd kõikide tööjõuliste meeste wahel peab ära jaotatud saama, sellepääle waatamata, kuida ja kuipalju keegi selle raha teenimise juures waewa on näinud ja tulu kannud, ja nad on ka suurema jao saadud rahast selle wana pruugi põhjal nõnda ära jaganud. Kuid hädaluubi sõudjad, kellele kewade Riigas 255 rubla „Dora“ perekonna päästmise eest kätte anti, ei taha teistele sellest rahast mitte jagu anda, ja see on nüüd ruhnlaste seas suureks tüliasjaks, ning alatiseks jutuaineks.

— Praegu wiibiwad Ruhnus kaks Rootsi õpetlast — hrad Hemmendorf ja Dr. Danell. Hemmendorf on taimeteadlane; ta luusib igapäew metsi ja heinamaid mööda ümber ning korjab ja uurib neid rohtusi, mida Rootsimaal mitte ei ole juhtunud leidma. Hra Danell on iga päew hommikust õhtuni Ruhnu keele uurimise kallal tuliselt töös, kirjutab rahwa suust laulusi, wäikseid jutukesi ja ka neid sõnu üles, mis tale, Rootsi-kirjakeeles tundmata on; ka püüab ta Ruhnu keele gramatikalist põhjusid kindla kawa järele kokku seada. Need mehed on Rootsi ajaloo põhjal selles kindlas arwamises, et Ruhnu saare esimised paigulised elanikud Rootsisugust on olnud, kuna meie pool seda juttu puhutakse, et selle saare esimised elanikud eestlased on olnud, kes Saaremaa suure maasõja wõi rahwamässu ajal, 1341 a. Saaremaalt sinna on põgenenud. Pärast, Rootsi walitsuse ajal, nii 1628 aasta ümber on kuningas Gustaw Adolf eestlased Ruhnu saarest wälja ajanud ja rootslased sinna elama asutanud. — Nende eelpool nimetatud Rootsi õpetlaste lahket, wiisakat olekut ja alandlikku meelt peab ainult imestama. Nad on teaduses küll kõrgele tõusnud, aga oma sugurahwale täiesti wennaks jäänud. Ka Ruhnu õpetaja, hra Zetterquist ja ta abikaasa, kes minewal aastal Stockholmist sinna tuliwad, on lahked ja armsad inimesed, — täitsa eeskujulised oma koha pääl. — Keegi Kuramaalt päritolew naiskunstnik, prl. Lysander, kes Berlinis õppinud, oli juni kuus mõneks nädalaks Ruhnu tulnud, et sääl maakohtade, elumajade, rahwariiete ja inimeste jume piltisid walmistada. Ta maalib õliwärwidega ja mitmet karwa kriitidega. Paari aasta eest ütles ta ennast Kuresaares olnud ja siin pintsli abil palju kohti paberisse pannud. Ta tunneb Kuresaare lossi ajalugu, on selle lossi ülesmaalinud, niisama ka Kaali järwe, palju Saaremaa maalinnu, ning mõned muud tähtsamad kohad, mille pildid ta Riia museumi oli ära müünud, kuhu ta ka need Ruhnus walmistatud pildid lubab wiia.

— 18 junil kell ½10 hommiku oli Ruhnu pastori maja juurest waadates päikese ümber õige suur ring, millel ülewel ja all kaks erku sapi kohta sees oliwad. Selle ringi keskpunktiks oli päikene. Teine suurem ring oli päikesest loode pool; selle kaar käis just päikesest läbi ja ta poolmõõtja, wõi sirgeldaja (radius) oli esimise ringi omast arwata poole suurem. Ruhnlased pidasiwad seda nähtust waljude ilmade ettekuulutajaks.

Ülemaalt.

Pärnust. Rahwa thee ja söögimaja, mis „Waesterõem'u“ (Der Verein der Armenfreude) seltsi hoolel, kelle liikmed sakslased oliwad, töötas, lõpetas neil päewil 14-aastase olemise järele oma tegewuse. Hiljuti, mõne aasta eest, asus söögimaja uudesse lahedatesse ruumidesse sadama äärde, kust ta aga läinud talwel kõrtsile maad andes kitsasse korterisse Saksa kiriku lähedale asendati. Pääle ülemalnimetatud seltsi toetas weel Pärnu karskuse kuratorium seda söögimaja. 1905 aastast saadik aga, kus rahwusewahed terawamaks muutusiwad, ja et söögimaja kõige rohkem eestlaste sekka oma õnnistust pidi jagama, ei leidnud tema enam küllalt toetust. Nii siis pidi tõesti tarwiline asutus, toetuse puudusel ühelt ja mitte küllalt tarbekohase sisseseade pärast osawõtmise leigusel teiselt poolt, hingusele minema. Meie linnawalitsus oleks pidanud siin midagi tegema. 2500-rublalise aastaüüri asemel, mis tema nüüd trahteritelt oma sadama ääres olewast majast saab, oleks wõinud küll thee- ja söögimaja 600 rubla eest alles jätta. Peaks silmas pidama, et rahwa keha mitte joogist — päälegi alkoholisest — ei ela, waid söök — see on, mis terwet keha soetab. Armu- ja abiandwate käte asemele peaks siin selleks kohustatud käed külge asuma, ja nüüd, kus sarnane asutus juba olemas oli, ei oleks tema ajakohaselt sisseseadimine kuigi suuri raskust wõinud teha.

„Õig.“

Amblast. Aegwiidust. Ülekuulamised. Siin kuulas Tallinna shandarmide-ülem 16 junil Liisa Kr. üle, kelle kallal 11 mail Wägewa jaama shandarm nimetatud jaama lähedal olewas kõrtsis wägiwalda oli tahtnud tarwitada. Naesterahwa appikarjumise pääle oli kõrtsmik appi tulnud, mispääle shandarm rewolwri külje päält olewast nahktaskust wälja tõmmanud ja kõrtsmikku tagaajama oli hakkanud. 27 junil kuulati seesama L. Kr. Ambla politsei poolt kordnik Krusenbergi süüasjus üle. Kordnik, kellele shandarmi teo üle kaebtus toodi, jättis kaebtuse esiotsa edasi saatmata. Kui wiimaks tungiwate nõudmiste pääle kaebtus nooremale abilisele oli edasi saadetud, oli see 5 päewa hiljemaks tehtud.

„Õig.“

Järwa-Madisest. Pikse kahju. 1 skp. oli siin kange wihmasadu müristamisega, mille tagajärjel 2 lehma Albu mõisa karjamaal maha löödi. Kahju on üle 100 rubla.

„Kelle pilku? Keda „teda“?“

„Teda... Wladimiri... Minu meest.“

„Sinu mees olen nüüd mina,“ hüüdis Altuhow wihaselt: „Kas kuuled: mina! Katsugu aga keegi sind minu käest ära wõtta püüda... Kedagi ei ole sa näinud,“ muutis mees korraga oma kõnetooni: „ainult unenägu, wiirastus oli see. . . Kirikus oliwad ainult kutsutud wõerad ja mitte kedagi teist.“

„Aga ma tundsin tema silmad ära. . .“

„Pea suu! Mitte sõnagi enam! Ära kihwtita juba neid esimesi silmapilkusi ära, mil ühes koos eluteed algame.“

Aga siisgi, sellepääle waatamata, et Paramon Karpowitsh igat wiisi ennast rahustada püüdis, täitis imeline rahutus wiimase sopini ta hinge. Küll katsus ta ennast uskuma panna, et Lartsew isegi wabaduses wiibides temale kahjulikuks ei wõi saada, aga siisgi walitses temas tundmus, nagu koguksiwad mustad kõue pilwed ta pää kohta kokku, et tema tulewiku õnnetaewast tumestada.

Niisugustel silmapilkudel tuli miljonärile harilikult ikka weel midagi muud meelde, midagi kaugemat, — midagi niisugust, mille meelde tuletamine juba tema hinge rahu mõneks ajaks rööwis.

Altuhowile tuli neil silmapilkudel noor, sale, taewakarwaliste sinisilmadega ja kuldlokkidega neiu meelde.

Tale tuli meelde, kui kirgliselt ta teda oma wõimusesse saada oli püüdnud. . . Juba siis oli ta rikas, wäga rikas, aga nemad oliwad waesed. Neiu isa suutis hädawaewalt oma perekonda igapäewase tööga elatada. Aga see oli üks aus perekond, kes küll mitte ühtegi tükki leiba autumal wiisil teenida ei tahtnud. Kõik Altuhowi katsed ja püüdmised puruneswad kõikumata kindla autunde ees. See ärritas rikast meest, ajas teda wihale ja sundis weel kirglisemalt wõitu püüdma. . .

Jah, tal läks korda oma soowi läbi wiia. Ta wõitis! . .

Wõitis, aga missuguste ohwritega!

Selle neiu isa kohta oli temal oma jagu mõju. Altuhow ei häbenenud, seda ausat meest wõõrawaranduse ära raiskamises süüdistades ja kogus siis teateid, et kohtualune ainult juhtumise kombel süütaks olla mõistetud.

Aga kuni see protsess wältas, pidi õnnetu Krotow — nii oli Altuhowi ohwri nimi — mõne kuu eeluurimise wangistuses mööda saatma. Ta naene, nõrk, haiglane naesterahwas, kelle pääle ettetulnud õnnetus nii rõhuwalt mõjus, ei suutnud seda häda ja piina ära kanda. Ta suri. . . Kas wõis noor tütar, kes ilma ühegi kõlbluslise toeta järele oli jäänud, mõjuwalt wastu panna, kas suutis ta kauaks õigele teele jääda?

Kui Krotow kohtust õigeks mõistetult wälja tuli, ootas teda uus häda: — ta tütar oli juba tema waenlase päralt! . . Waewalt suutis õnnetu isa seda uut ränka lööki ära kanda. Ta tahtis ülekätte läinud tütart ära wanduda, aga suutis ennast ometi weel talitseda, arusaades, et tema nõrk, abita tütar niisuguse metsalisega wõidelda, ei jaksanud, nagu Altuhow oli. Ainult ühes asjas tegi Krotow wandelise tõutuse. Ta wandus oma tütre-meelitajale igawest wiha ja põlgtust. Aga mis aitas see! Mis wõis tema, nõrk inimene, niisuguse mõjuwa jõu wastu ette wõtta, nagu Paramon Karpowitshi miljonid eneses sisaldasiwad.

Mitte midagi!

Tal ei läinud isegi korda, oma tütart selle metsalise roojaste kätte wahelt ära kiskuda, — weel wähem wõis ta temaga awalikult wõitlusesse astuda. . . Altuhow aga tahtis oma waenlase wõimetusele just nagu kriipsu alla tõmmata. Tema tütrega ühes ilmus ta awalikult igale poole, ka niisugustesse paikadesse, kus iga naesterahwas mitte häämeelega wiibida ei soowiks. Just trotsiwalt tahtis Altuhow Krotowile oma ühesselamist tema tütrega näidata. See wiisgi asjaloo nii kaugele, et Krotow, kes sarnast teotust ja häbi enam ärakanda ei suutnud, Moskwast ära kadus ja sest saadik ei olnud Altuhow teda enam näinud, ega ka kõigewähematgi temast kuulnud.

Aga siisgi ei unund kõik. See julge ülesastumine, selle läbiteotatud mehe poolt, — see hirmus, nagu kahewõitlusele kutsuw wanne, ei kadunud iialgi Altuhowi mälestusest. . . Isegi sel silmapilgul, kui ta Krotowi tütre, kes just emaks saamas oli, kellest ta juba ära tüdineda oli jõudnud, omast majast halastamatalt, ilma wähemagi kaastundmuseta wälja ajas, tundis ta oma hinges mingisugust segast rahutust: teotatud isa sõnad tuliwad tale meelde. . .

„See ja see — kaks on neid nüüd!“ mõtles Altuhow warsti pääle pulmade. „Ah tühja, ei maksa karta. Seda ei ole wist ammugi enam elawate kirjas, aga see pole sugugi kardetaw. . . Jah, Olga on wist eksinud. Ta on kedagi teist selleks pidanud. Ljädow oli ju kirikus. . . Ta oleks tingimata selle kollanoka äratunnud. Aga see ei ole kedagi näinud.“ (Järgn.

Karksist. Pollist. Armastuse ohwer. Hiljuti läks siin noor 18 aastane poiss hulluks. Poiss armastanud ühte tütarlast ja tahtnud temaga abielusse astuda. Poisi sugulased aga olnud sellele kangesti wastu ja seadnud armastajale kõiksuguseid tõkkeid ette, mis paariminemist takistaks. See aga äritanud poisi wihale, mille tõttu tema hulluks läks. „Rwl."

Sangastest. Tulekahju. Jaanipäewal põles Sangaste „Harimäel," (Liiwimaa kaardi pääl kannab mägi nime „Lennar") krahw Bergi päralt olew wahitorn maha. Tule hakatus Jaanitulest. Õhtul teinud 2 noort meest, üks 15 a. teine 21 a. wana, jaanituld, pannud kolmanda korra aknast tule wälja, enne tule lõppu tulnud nad koju. Säält oli wist tuli torni külge läinud ja edasi õhkunud, kuni kella 2 päewa lõkkele lõi. Wee kauguse pärast ei olnud mitte wõimalik kustutada. Torni ehitus olla krahw Bergil 2000 rbl. maksnud. Torni puust osa olla 100 rbl. eest kinnitatud, aga kiwist alumine osa on ka tule läbi rikutud. „Elu."

Tallinnast. Prantsuse presidendi Fallieresi siiasõidu puhul ei saa, nagu „Birs. Wed." teatawad marseljeset Eestikeeles mitte lauldud. Selle asemel laulawad Eesti lauluseltsid rahwalaulusid.

Lätimaalt.

Riiast. Mitmed Saaremaa töölised kurdawad siin tööpuuduse üle. Kuuldakse isegi räägitawat, et Riiast enam edespidi tööd otsima ei maksa minnagi.

— Põletispuude hind on siin tänawu suwel õige kõrge. Kasepuude süllast (7×7 jalga, üks pinu) nõutakse 10 rbl. 50 kop., mändadest 9 rbl. 20 kop. ja leppadest ning kuuskedest 8 rbl. 70 kop. süllast. Kõigesuuremas hädas on waesemad inimesed, sest põletismaterjali muretsemiseks on rohkesti raha tarwis, mida aga kusagil sellel hulgal saada pole.

— „Swet" toob Inglise lehtede järele teate, et Amerika, Inglise, Saksa ja Wene terase tehased endid suureks trustiks kokku panewad. Põhjuskapital olla 1,500,000,000 rubla suur.

— Ruhnu saare juures randaläinud Daani aurulaew „Dora" on 4 skp. uude meestega ja uue kapteniga ära sõitnud.

Windawist. Kuuramaalt. „Päästja." Windawis elutseb juba pikemat aega, teatab „Rig. Aps.," keegi proua R., kes ennast kiidab Peterburis suurte isikutega tuttaw olema, mille läbi temal wõimalik olewat iga kaebealust politikasüüdlast, mitte üksnes wangist, waid ka trahwist wabastada. Waewatasuks nõuab ta esimeseks sissemaksuks 25—100 rubla, kui aga asi kohtusse läheb, siis tuleb uuesti määrida. Mõned usuwad selle „päästja" sisse nagu pimedast pääst. Keegi ei wõtnud oma sugulasele, kes kaebtuse all kinni oli, kaitsjat; kui aga see sunnitööle mõisteti, seletas proua, et see weel mitte midagi ei tähenda; otsus olewat ainult paberi pääl. Selles protsessis oli häätegija omale 300 rubla maksta lasknud. „Õig."

Kaugemalt riigist.

Peterburist. Püha sinodisse tuleb preestrite, diakonide ja isegi munkade poolt rohkel arwul palwekirjasid, milledes need isikud enestele kõrgemates õpeasutustes õppimiseks luba paluwad. Seda tähele pannes, et niisugune tung tähendatud inimeste poolt hingekarjaste ameti otsekoheste ülesannetega mitte kokku ei passi, arwas püha sinod tarwilikuks uuesti kinnitada, et waimulikka ei wõi mitte ülikoolidesse ja teistesse kõrgematesse õpeasutustesse lasta.

— **Wargad Talwepalees.** Meie teatasime juba waremalt, et Talwepalees wargus korda saadeti. Nüüd teatab „Retsh", et Talwepalees ka waremalt asju kaduma on läinud. Neli aastat tagasi leiti Peterhofis, et lauakell, mis umbes 20,000 rubla maksis, kaduma on läinud. Iseäralik nähtus oli see, et keegi teenijatest tähele ei pannud, et kell kadunud on. Ainult siis tuli asi päewawalgele, kui kella kui wäärtasja puudus leiti olema. Iseäranis muinasloolisele huwitaw juhtumine sündis sel ajal, kui krahw Adlerberg kojaministriks oli.

Rahapuuduse wõttis keegi kõrgem ametnik briljantidega ilustatud Peter I päewapildi ja pani juweliri W. juurde selle 15,000 rubla eest panti. Kahe nädala pärast sai täht aeg otsa, millal ta päewapildi wälja pidi lunastama ja pilt sai juweliri omanduseks. Warsti pääle selle ostis hiljuti ärasurnud krahw Ignatjew selle pildi omale ja kinkinud seda alaealisele Suurwürstile sünnipäewaks. Keiser Aleksander II juhtus korra seda pilti nägema ja tundis ära, et see kaduma läinud pilt on. Asja hakati järeluurima. Sääl kutsus keiser süüdlase enese juurde ja ütles tale: „Mikspärast sa ei ütelnud, et sul raha tarwis on — ma oleks sulle annud." Selle järele andis ta süüteo andeks. „Pwl."

— Wangimajade pääwalitsus on ringkirjade kaudu kõikidele kuberneridele seletanud, et wangidele, sunnitöölised ühes arwatud, nende palwe pääle lubada wõib oma taskurätikuid kanda. Naesterahwastele wõib ka oma pesu — halli ehk walget — kanda lubada.

— 3 junil oli Peterburis 5 enesetapmise katset. Nendest on kaks inimest nälja ja tööpuuduse pärast oma elu wõtta tahtnud.

Odessast. Teenistusest lahkunud staabkapten Glinski ja talumees Nikitin on Sewastopoli mässust osawõtmise pärast üles poodud.

Tiflisist. Siinne sõja-ringkonna kohtu esimees kindral Wolkow on uulitsa pääl kahe rewolwri pauguga raskesti haawatud.

Kohalikud teated.

— **Kohalises** kroonu haigemajas, hospidalis, wõetakse igal hommikul kellu 9—11 abitarwitajaid wastu. Maks wastuwõtmise eest on priitahtlik ja pannakse haige enese poolt selleks otstarbeks sinnapandud kastikesesse. Nii ei saa seda teised sugugi näha, kui palju keegi sinna paneb ja haigel ei pruugi häbi tunda, kui ta palju maksta ei wõi. Neist maksudest kogutud summa läheb kroonuwelskerite ettewalmistamiseks kohalises laatsaretis. Kehwematele inimestele, kellele linna arstide wastuwõtmise raha paljudel juhtumistel õige raske maksta on, pakub see õige tuntawat kergitust. Püütagu seda asjaolu tähele panna ja kasulikult tarwitada.

— Pühapäewal 29 junil s. a. Kuresare Wennaste seltsi (bratstwo) poolt linna pargis waeste hääks ära peetud basari sissetulek oli 584 rbl. 93 kop., wäljaminek 138 rbl. 88 kop. puhas kasu 446 rbl. 04 kop. Sellesama asja hääks esmaspäewa õhtu 30 junil. mere ääres ärapeetud grammofoni õhtu sissetulek oli 67 r. 02 kop., wäljaminek 14 rbl. 70 kop., seega puhas kasu 52 rbl. 32 kop., mis esimisega kokku 498 rbl. 36 kop. wälja teeb.

— Tänawuse suwe-laadaajaks on Tallinnast iseäranis rohkesti kaupmehi siia sõituud.

— Esmaspäewal oli siin kõueilm. Raekotta on pikne sisse löönud ja ja telefoni ära rikkunud. Kõue ajal käis linnast tuulispask läbi. Mõnel pool oliwad tolmupilwed, mida ta üles keerutas, otsata paksud.

— Eila õhtul oli Kuresaares nii kange wihmawaling, et uulitsad ja jalgteed mõnes kohas üleni weega kaetud saiwad. Mõnes kohas oli läbipääsemine wõimata.

— Minewal pühapäewal, 6 julil oli linna puiestikus kurttummade basar. Osawõtmine oli keskmine.

— Täna õhtul pannakse Trinkhalle juures mererannal grammofoni õhtu waeste linnakooli õpilaste hääks toime. Juhime tähelepanemist selle pääle. —

— Wäsinud rändajana jõudsin linna ligidal olewa Loode trahteri juurde. Palaw päike ja tolm oliwad kurgu kangesti ära kuiwatanud. Mõtlesin: ehk leidub trahterist mingisugust marjajooki, janu kustutamiseks. Sidusin hobuse kinni, astusin suurde ruumikasse tuppa ja palusin seltersi. Trahteri peremees raputas pääd ja ütles: „Sarnast kaupa ei tohtiwad la pidada. Ainuke joogikaup olla õlu!" Ei tahtnud esialgul uskuda. Küsisin: mikspärast nii wähe teekäijate eest hoolt kantakse? Palawatel päewadel ju õlu jänu kustutamiseks ei kõlba, paneb weel kangemini inimesed janutama. On ju palju maa inimesi, kes õlu ei joo. Kas ei saaks haput taarigi, ehk theed? Sain wastuseks, et kes sarnaseid saksajookisid tahab, see peab läbi metsa mere äärde minema, kus kõiksuguseid limonadisid ja saksajookisid saada on. Et mull wõimata oli, saksa trahterit üles otsida, leppisin seekord kaewuweega. Igat pidi on imestamise ja tähelepanemise wäärt, kuidas „alamat" rahwast õlut ja wiina igawiisi just jooma sunnitakse. Neis kohtades, kust nad läbi käiwad, harilikult muid jookisid ei müüda, kui ainult alkoholilist jookisi. Alkoholita jookisid paljudest maakõrtsidest ei saa, kuigi soowijaid leiduks. Et sarnane asjaolu karskuse edenemist ja karskuslist tegewust wäga tähtsalt takistab, on kõigiti arusaadaw. Kõrtside omanikud ei näi, wõi ei taha aga mitte sellest arusaada, sest kõrtside arwu suurendatakse ikka weel.

Wanemal ajal on kõrtsid, wõi joogikohad teekäijate tarwis asutatud, et säält igaüks teekäija oma tarwitust saaks. Praegustest joogikohtadest ei saa aga inimene sagedaste suutäit leibagi, weel wähem siis muud tarwitust. Ainult surmawat alkoholi saab säält rohkel arwul. Kui nende asutuste põhjendaja Rootsi kuningas Karl XI, ette oleks näinud, missuguseks rahwakurnajaks need majad edespidi saiwad, siis ei oleks ta nende asutamiseks iialgi luba annud. Rändaja.

— Pühapäewa õhtul oli linna puiestikus Kurhausi saalis suurepäraline elawate, rääkiwate ja laulwate piltide etendus, mi kõigiti kenasti korda läks. [illegible] pildid oliwad kaunid ning waatamise wäärilised, iseäranis aga „Sherlok Holmes" ning „Pompoji surm ja Osjatadru'a armastus". Niisama oli ka laulupilt: aria operist „Marta" wäga tubli. Samasugune etendus oli eila õhtul. Täna ja järgmistel päewadel jatkatakse etendusi. Täna on teine programm.

— Nagu tänasest kuulutusest näha, paneb kohaline Eesti Selts kolmekuulise puhkaja järele, laupäewal 12 julil perekonna-õhtu toime. Et Eesti seltsi poolt kaual ajal mingit lõbustust palutud pole, siis wõiks küll igaüks sellele perekonnaõhtule arga lõbusalt mööda saatma minna.

Loodetawasti saab Eesti Seltsi poolt pea ka suuremaid lõbuõhtuid toime pandad. Praegu olla seltsi näitejõududel nelja-järguline näitemäng „Tohiku Juula ämm", ette walmistusel. Näitepala tahetakse 19 skp. Kurhausi saalis ette kanda. Jõudu!

— Kuigi juba korda kaks Kuresare koerakarjadest kõnelenud oleme, ei saa weist ikka weel waikides mööda minna. Koeri on puiestikus ikka ümber hulkumas. Seda tõsisemalt häält tõstma sunnib see asjaolu, et siin ühe koera marutõbiseks jäämise juhtumine ette tuli, mis paljudele elanikkudele rahutust tõi. Kergesti wõib juhtuda, et hulluks jäämised korduwad ja kes wastutab siis nende järelduste eest, mis tulla wõiwad. Ettewaatust on igatahes tungiwalt waja. Kuigi politsei poolt korraldus tehtud on, slinsete kaerte järele walwata, wõib õnnetu juhtumine ometigi ette tulla. Taieski julge wõiks ainult siis olla, kui koeri sugugi uulitsatel ei sallitaks ehk kui määrus maksma pandaks, et kõikidel koertel suukorwid olema peawad. Ja nii peaks asi olema. Kui koeri uulitsatel üleüldse sallida tahetakse, siis ei peaks neid ilma suukorwita ometi mitte ümberlontima lubatama.

— Taplus. Pühapäewa hommikul, umbes kella 4 ajal, tuli Pargi kõrtsis „Kurhausis" mõne joomasõbra wahel, kes terwe öö sääl mööda oliwad saatnud, tüli ette, mis sõnatlemisega algas ning rusikalahinguga lõppes. Muist kaklejaid panewad putkama. Üks wiidi kardawoi poolt tülitsemise paigalt ära.

Tikerberi roostehaiguse kohta kirjutab keegi aiasõber „Pern. Ztg.", et hääks abinõuks selle haiguse wastu puutuhk ja korstnarahm olla. Niipea kui lumi maha on tulnud, puistakse haigete põõsaste alla tublisti tuhka ja tahma, nii et leheline sulawa lumega maapinda läheb, milles haiguseidusi on. See olla põhjalikuks abinõuks roostehaiguse wastu. Aiaomanik, kes sellega katseid on teinud, ütleb, et sellel aastal tema tikerberi põõsad kõik terwed on.

Olen oma raamatute ladu märksa suurendanud ja on minu kauplustes linnas ja laadaplatsil, paremat kätt esimene raamatukauplus

kõigesugused raamatud,

iseäranis kõik wiimaisel ajal ilmunud teaduslised ja ilukirjanduslised, [illegible] hulgal saada.

Piiblid, jutluseraamatuid j. m. müün odawamalt kui teised seda wõiwad. Suur wäljawalik lauluraamatutest, hind 90 kop. kuni 7 rbl.

Piltpostkaartisi, üksikult 3 kop. tükk pääle. Jällemüüjatele enne olemata odawate hindadega.

Kirjakottisi (kuwäärisi), iseäranis kaupmeestele [illegible] odawalt. Palun kirjakottide palwust tähele panna!

Postpaberit, 20 kop. pakk (120 poognat) ja kallimat.

Austusega **T. Liiw'i raamatukaupl.**

Sellega teatan, et ma selle aasta laadale jälle suure kogu meesterahwa, naesterahwa ja laste

Warssawi saapakauba

ja Peterburi kummi kalossidega olen tulnud.

Hinnad iseäranis odawad.

Ka soowitan hääd korwisid.

Aupaklikult **A. Jürgenson.**

B. Goerber'i Riia pesuwabriku osakond

on tänawu aasta laada ajal Tarwit. Ühisuse poe ruumides, Kauba uul. [illegible], Moshewitinowi majas.

Suur ladu meeste- ja naesterahwa pesu, trikopesu, shlipsisi, taskurätikuid jne. wabriku hindadega.

Ainukene odaw ostukoht igaühele, kes hääd pesu osta tahab.

Hirmsad silmapilgud.

2 Wenekeelest —ri.

Päris kangeks jäin teda nähes. Seltsimeestel oli täieline õigus mind hullumeelseks pidada. Terwe söömaaja olin ma wait, ehk wastasin teiste küsimiste pääle, ilma et isegi oleksin teadnud ehk mõistnud, kuidas wiisi.

Wärisewa südamega waatasin ma seda imelist olewust, kelle sarnast ma eluilmas enne polnud näinud. —

Aga minu järele ta ei waatanud. Kõik oma tähelepanemise ja lugupidamise pühendas ta uhkele kaptenile. Ma olin armukade, — nii armukade, et igal silmapilgul walmis olin kapteni kõrist kinni wõtma ja teda, seda põlatud õnnelast, üle parda merde tõukama.

„Kuulge, Johnson,“ ütlesin ma oma seltsimehele laua juurest lahkudes: „katsuge teada saada, kuidas selle jumaliku preili nimi on. Ütelge seda mulle.“

„Mull pole siin midagi järele küsida; tean juba muidugi,“ wastas Johnson“ külmalt. See on miß Perry. Ta on rikas preili, kuid täieline waenelaps, ja reisib nähtawasti ainult oma lõbu pärast. Tahate ma esitelen teid temale.“

Pisut oli puudu, et ma oma seltsimeest õnne ja rõõmu pärast ära ei kägistanud.

Kinnitan teile, et tema elu tõsises hädaohus oli, iseäranis weel siis, kui ma nägin, et see taewaline iludus pääle selle, kui mu seltsimees mõne sõna oli kõnelenud, oma siidipehme käe mulle peosse pistis, ja mull õigus oli oma ebajumalannaga rääkida. Ka praegugi weel, kui seda teile kõnelen, tunnen iseäralist erutust; teie ei wõi aga mitte ette kujutada, missugused tundmused siis minu südames pesitasiwad. —

Juba enne õhtut armastasin ma teda meeleäraheitlikult. —

Siin on tarwis seda silmas pidada, et ükski muu ast niiwilst õrnaid tundmusi ei ärata, kui meri oma läbipaistwate woolustega, ja muust ilmast lahusolemisega.

Ma ei tea seniajani weel, mis selles neius just nii nõiduwat oli, mis mu südame nii kindlasti tema külge kõitis: iludus üksi ei wõinud seda wist mitte korda saata. Ei sääl oli midagi muud. Mind Wangistas see neiulik süütaus, see naesterahwalik õrnus, see lapselik lahkus ja awalik olek. Ta oli minu meelest nii puhas ja aus, et ka kõigerohkem hukkaläinud inimesele tema läheduses ainult puhtad mõtted ning ausad tundmused hinges pidiwad pesitama.

Päewad täis rõõmu ja õnne, läksiwad mööda. Õige, ma tundsin selle asja sees ka meeleäraheitmisele kihutawaid silmapilkusi, mil ma Watsoni wastu hirmust armukadedust rinnas kandsin. Aga ta oli nii armas, nii lahke ja hää, et ma uuesti rahustust leidsin ja lootsin, et wiimaks ometigi tema armastust omale wõita suudan. Siiski ei julgenud ma weel oma palawat armastust awaldada. Ma kartsin. Wast saab ta mulle äkitselt ometigi korwi andma! Mis siis? Kuidas julgen temale siis silmadesse waadata! Ja kui ta mulle oma käe ja südame lubab, kuidas saame siis seni elama, kuni Inglismaale tagasi sõidame?

Sarnane kahewahel kõikumine piinas mind hirmsasti. Ma tegin otsuseks Johnsonilt nõu küsida. Ja ta leidis nõu:

Raius ühe hoobiga selle Gordoni sõlme lahti.

„Awaldage temale oma armastust,“ ütles Johnson: „kui ta teid wastu wõtab, paluge kapteni et ta teid laulataks.“

„Kas ta tohib seda teha?“

Iseenesestgi mõista, tohib.“

„Ja see abielu on seaduslik?“

„Täiesti.“

„Aga kuidas wiisi?“

„Üsna lihtsalt. Laewa kaptenil on õigus kõiksugused kiriklisi kombeid täita. Ta täidab preestri ehk õpetaja, kohtumõistja ja ka tohtri aset.“

„Missugune suurepäraline mõtte!“ hüüdsin ma wõidurõõmus: „Tõesti ma ei tea, kuidas teid tänada.“

„Rõõmustab mind wäga, et teile abiks olla wõisin,“ ütles inglane külmawereliselt.

Aga siisgi ei julgenud ma oma iludusele läheneda, enne kui oma seltsimehe sõnade tõsidust järele olin proowinud. Kaks päewa ootasin sarnast sündsat juhtumist, et kapteniga selle üle kõneleda. Nähes, et minu ootamine asjata oli, otsustasin isiklikult kapteni juurde minna.

Teener, kes minu tulekust Watsonile teatas, tõi wastuse, et kapten walmis on mind wastu wõtma.

Wärisewa südamega järgnesin ma teenrile, kes mind kapteni juurde juhatas.

„Tere, parutsik,“ ütles kapten, kui tema ette astusin. Milles wõin teile kasulik olla.“ —

Ta näitas wiisakalt sohwa pääle. Ma istusin tema kõrwale.

„Kapten“ ütlesin ma wärisewa häälega: „ma panen teile imelise küsimise ette.“

„Olge hääd küsige, karta pole midagi.“

„Waadake . . . ma tahaksin teada, kui suured teie õigused laewa pääl on?“

„Mis jaoks teil seda tarwis teada on?“

„Tõesti, kapten, see ei ole mitte ainult uudishimu. Mull on seda wäga tähtsa asja pärast teada tarwis.“

„Minu wõimus laewa pääl on piiramata suur, herra,“ wastas kapten aeglaselt. „Aga ma tahaksin siisgi teada, mis jaoks teile see teade tarwiline on? On teid keegi teotanud ja kas soowite et teotaja nuheltud saaks?“

„Oh, ei! Teie ei saanud minust aru. Ma tahtsin teid paluda, et mind laulataksite.“.

Wõi nii. Tähendab, teie olete oma südame ühele minu reisijale annud? Missugusele siis nimelt, oleks wäga huwitab teada saada.“

„Ma armastan kõigepalawamalt miß Roosa Perry't. Aga ma palun selle üle weel waikida; ma tahaksin, et sellest kõik laewalolejad weel teada ei saaks.“

Kapten saatis mu poole niisuguse sala-tigeda pilgu, et mull tahtmatalt wärin läbi käis ja et ma mõtlema olin sunnitud, kas ei ole wast kaptenil miß Perryga niisamasugused plaanid ees.

Pääle selle, kui kapten tüki aega oli waikinud, küsis ta, ilma, et silmi üles oleks tõstnud:

(Järgneb.)

Toimetuse kirjakast.

Mag. sih.-sih. Teie „kaja“ jääb awaldamata. Nõrgalt wäljatöötatud. **A. Nihwaja. R.** „Riia eestlastest“ ei ilmu. Kirjeldus päälískaudne. „Uus-Meremaa“ tahaks teele poolest wäga rohkesti silumist. Ka on meil selle kohta täielikum ja tublim töö käepärast. Teie oma jääb tarwitamata. Niisama ei ilmu ka teised toimetuses olewad tööd. Wõite tagasi saada. Wiimast „kaja“ wõiks ehk suure woolimise järele awaldada.

—eks— Ansek. Pildike elust“ ei ilmu, wähemast praegu mitte. Tuleb järele kuulata. Meie teada on teatawal isikul tema haiguse üle arstlised tunnistused. Pikema töö wõite saata. Wast ehk tarwitame.

Muhutaat. Wõtame teie ettepaneku wastu. Leht tuleb.

Laewasõidu teated.

Riia aurulaewad:

„Imperator Nikolai II“ 10 julil Kuresaarest Riiga ja 12 julil Kuresaarest Peterburisse.

„Konstantin“ 13 julil Kuresaarest Riiga ja 16 julil Kuresaarest Peterburisse.

„Riga“ 17 julil Kuresaarest Riiga ja 19 julil Kuresaarest Peterburisse.

Wäljasõit Romasaare sadamast Riia poole kell 8 hom. ja Peterburi poole kell 8 õhtul. — „Riga“ Haapsaluse sisse ei sõida.

Kuresaare aurulaew „Konstantin“ sõidab kuni 15 julini igal teisipäewal ja reedel kell 11 e. l. Riiast Kuresaarde ja igal kesknädalal ja laupäewal kell 8 hom. Kuresaarest Riiga.

Ajutine wastutaw toimetaja J. Jõgi.
Wäljaandja T. Liim.

Laupäewal, 12. julil 1908 a.

Eesti Seltsis

Pidu-õhtu.

Näitemäng,

„Meestepõlgaja“.

●● **Tants.** ●●

Lähemalt teateid nurgalehtedelt.

Maja on odawalt müüa

Suures Sadama uul. nr. 4. Ligemat teatust saab hr. Etrucki käest Pikkas uulitsas.

Hauaristisid ja aedasid

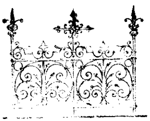

Ristikirjasid (siltisid) walatud tähtedega

walmistab **M. Taew'a**

sepa- ja lukusepa töötuba

Kuresaares, Landrati uul. № 18 b.

E. Buhgani

päewapildi töökoda,

Kuresaares, Lossi uul. № 8,

walmistab kõige odawamini igas suuruses

paewapiltisid.

Ilma-klaasid (barometrid), soojamõõtjad (thermometrid), kompased, prillid, igat seltsi tasku- ja seina-kellad, uurikettid, broschid ja muud iluasjad kõige odawamate hindadega!

Palun waatama tulla!

Aupaklikult

F. Allimann,

Kuresaares, Kauba uul. nr. 1.

Weksliklaasi

on saada T. Liiw'i trükikojas.

Laada kuulutus.

Annan Kuresaare ja Saaremaa rahwale seega teada, et oma suure **ilu, pudu, moodi teras- ja kirjutusmaterjali laduga** siia sõudnud ja Kauba uulitsas, Moshewitinowi (end. Issajewi) **kaupluses** aset wõtnud olen, kus minewal aastalgi olin.

Palun adressi tähele panna. Aupaklikult **B. Genss.**

Elektri teater „Gaumont.“

20 aastasaja ime! **Esimest kord siin!**

Pühapäew, 6 julist algades Karhausi saalis igapäew (pääle esmaspäewa)

ülihuwitawad etendused.

rääkijad ja laulijad **elawad päewapildid.**

Iga 2 päewa taga uus programm!

Annab ainult 10 etendust! **Lähemalt müürilehtedel.**

Kauba uulitsas, Lindholmi majas, hra Wagga saapakaupluse kõrwal.

Walmis riietega

Eesti magasin, Tallinnast

on tänawu aasta laadal.

Tõttage ainult 10 päewa olen siin!

Ilma pettuseta müün saarlastele

naeste- ja meesterahwa päälisriideid.

Arsina kaupa õige odawa hinnaga.

Aupaklikult A. Adamson, saarlane.

Kauba uulitsas Lindholmi majas, hra Wagga saapakaupluse kõrwal.

Seega teatan, et laadaajaks oma suure **ilu-, moodi-, pudu-, kirjutus-, ja terasmaterjali kauba laduga** ja oma wabriku **seepidega** siia tulen ja oma kaupluse

Kauba uul., endises Zaunitz kaupluses,

awan. Austusega **J. D. Huttner,** Riiast.

Jällemüüjatele kõrged protsendid!